

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/150/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612201759
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4612201759.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ a advokát Mgr. Tomáš Kušník, proti žalovanej: B. Z., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko: E., Z. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpeného Advokátskou kanceláriou HKP Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 163,28 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo 6. júna 2013, č. k. 5C/171/2012-134, vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi **n e n í t a k**, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie o zaplatenie sumy 163,28 eura so 6 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 163,28 eura od 05.11.2009 do zaplatenia zastavil. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov konania za prvostupňové konanie 62,13 eura a za odvolacie konanie vo výške 31,07 eura.

V dôvodoch svojho písomného rozhodnutia poukázal na ust. § 146 ods. 2 prvá veta OSP a uviedol, že zavinenie na zastavení konania posudzoval výlučne z procesného hľadiska. Žalobca žalobu vzal späť, vedľajší účastník zdieľa procesné postavenie účastníka konania na strane ktorého vstúpil, preto mu je žalobca povinný nahradiť trovy konania. Ďalej poukázal na ust. § 93 ods. 2, 4, § 18, § 24, § 25 OSP, na základe ktorých dospel k záveru, že vedľajší účastník má právo na právnu pomoc. Argumentáciu žalobcu o neúčelne vynaložených trovách konania považoval za nedôvodnú, vzhľadom na vznesenú námietku premĺčania zo strany vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník riadne hájil záujmy žalovanej. Podľa § 137 OSP, medzi náhradu trov konania patria aj hotové výdavky právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa jeho zmeny a nepriznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,33 eura s DPH (9,96 eura 1-ica úkonu z právnej služby + 9,37 eura režijný paušál) za podanie odvolania. V odvolaní uviedol, že sa nestotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, pretože v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Nevidel význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Mal za to, že v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony

nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j., že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Dodal, že vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril vedľajší účastník. Zaujal názor, že ním vznesená námietka zaujatosti mala preukázateľne za následok späťvzatie žaloby na začatie konania. Uviedol, že námietka premlčania pritom nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu. Námietka premlčania je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávných právnych predpisov. Bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne, ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebitelia, od ktorých žalobca vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyše obsahovali aj neprijateľné podmienky. Dôvodil, že nepriznaním náhrady trov konania by súd priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka garantovaných v § 93 ods. 4 OSP a znemožnil mu tak reálny výkon úloh spotrebiteľského združenia vymedzených zákonom.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti a konanie, ktoré mu predchádzalo, byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil podľa § 220 OSP. V nenapadnutých častiach, týkajúcich sa zastavenia konania a náhrady trov konania žalovanej nadobudlo uznesenie právoplatnosť.

Z obsahu spisu vyplýva, že vedľajší účastník vstúpil do konania prípisom doručeným súdu 10.05.2012, ktorým zároveň žiadal zaslanie návrhu na začatie konania a v bode II. uviedol, že vznáša námietku premlčania. Ďalším písomným podaním doručeným súdu 04.06.2012 podal vyjadrenie k žalobe a nárok žalobcu posúdil ako bezdôvodné obohatenie pre odstúpenie od úverovej zmluvy, ktorý je premlčaný uplynutím 2-ročnej premlčacej doby dňom nasledujúcim od splatnosti 12.01.2006. Odvolací súd uznesením z 28.03.2013 pod č. k. 6Co/59/2013-120 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým žalobe vyhovel v celom rozsahu pre procesné pochybenia a po vrátení veci prvostupňovému súdu žalobca svoj návrh na začatie konania bez zdôvodnenia vzal späť prípisom doručeným 05.06.2013.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 150 ods. 2 OSP, ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Podľa § 201 OSP, účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 93 ods. 2 OSP, ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 OSP). V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 OSP). Z vyššie citovaného ustanovenia § 93 ods. 3 OSP možno vyvodíť, že tretia osoba sa stáva vedľajším účastníkom v okamihu, keď dôjde súdu jej oznámenie, že vstupuje

do konania na strane niektorého z účastníkov. Cieľom novej právnej úpravy bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia.

Právo spotrebiteľov združovať sa s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov vyplýva z § 3 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Zákon o ochrane spotrebiteľa“). Takto založené združenie sa môže na súde podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, aby odstránil protiprávny stav rovnako ako sám spotrebiteľ. Právo spotrebiteľov teda môže združenie chrániť tým, že samo podá návrh na súd proti porušiteľovi práva, môže podľa § 26 ods. 5 OSP zastupovať účastníka na základe plnomocenstva alebo môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník podľa § 93 ods. 2 OSP. Postavenie vedľajšieho účastníka je charakterizované rovnakými procesnými právami a povinnosťami ako účastníka, na stranu ktorého sa pripojil alebo na strane ktorého vystupuje. Jeho postavenie je odlišné tým, že i keď koná vlastným menom, jeho postavenie je čiastočne obmedzené postavením účastníka, ktorý je dominus litis. Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka, alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa.

Nakoľko zastavil súd prvého stupňa konanie z dôvodu späťvzatia žaloby, súd sa pri rozhodovaní o trovách konania zaoberal použitím § 146 ods. 2 OSP a skutočnosťou, či niektorý z účastníkov zavinil zastavenie konania. Zavinenie posudzoval výlučne z procesného hľadiska, teda podľa procesného výsledku. V prípade, ak by bolo zastavenie konania zavinené účastníkom konania, súd musí priznať ostatným účastníkom náhradu trov konania, ktoré v konaní účelne vynaložili na uplatňovanie alebo bránenie práva. Žalovanej súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy nevznikli. Odvolací súd podrobil priznanie trov konania vedľajšiemu účastníkovi skúmaniu z hľadiska ich účelnosti podľa § 150 OSP. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc. Podľa čl. 47 Ústavy SR má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, a preto žalovaným nič nebráni dať sa zastúpiť advokátom, ktorého si sami zvolia. Nie je účelné ani nevyhnutné, aby robil vedľajší účastník v tomto procese „prostredníka“ vzhľadom na skutočnosť, že evidentne sám žalovaným pomôcť nevie, i keď bol za týmto účelom založený. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok a aj v prípade, ak má účastník nárok na náhradu trov konania, každý úkon a každé platenie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku. Základným poslaním Spotrebiteľského združenia OSA je podľa Stanov realizácia združovacieho práva občanov za účelom aktívnej ochrany spotrebiteľov v najširšom spektre možnosti a záujmov. Združenie je vytvorené za účelom ochrany spotrebiteľa, a preto by malo byť spôsobilé chrániť práva a záujmy spotrebiteľa bez ďalšej pomoci zo strany advokátov. Toto právo mu neupiera, iba konštatuje, že tieto finančné prostriedky nepovažuje za účelne vynaložené na uplatňovanie a bránenie práva. Ak sa vedľajší účastník aj napriek uvedeným skutočnostiam dá v konaní zastúpiť advokátom, je to jeho voľba, ale bez práva na náhradu trov konania. Takéto zastúpenie združenia na ochranu spotrebiteľa je v rozpore so základnými princípmi, pre ktoré boli združenia vytvorené a zástupcom vyúčtované trovy konania preto považoval za neetické, keď zástupca vedľajšieho účastníka si účtoval trovy konania za úkon prípravy a prevzatie zastúpenia, keď z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že pri vstupe do konania o danom spore nemal žiadnu vedomosť a o jeho vstupe do konania nemala vedomosť ani žalovaná, na strane ktorej vedľajší účastník vystupuje. Je nutné prihliadnuť aj na skutočnosť, že vedľajší účastník vstúpil do konania bez ohľadu na vôľu žalovanej strany, ktorej záujmy mal hájiť v danom spore a bez toho, aby mal náležitú vedomosť, odhliadnuc od spisovej značky a mena účastníka konania, o skutkovom stave danej veci, z čoho možno vyvodíť záver, že uvedený vstup do konania je paušálny a vedľajší účastník tak postupuje aj v stovke ďalších prípadov. Z takto vyčíslených trov právneho zastúpenia, ktoré si vedľajší účastník uplatnil a hromadného vstupu združenia na ochranu spotrebiteľa, zastúpenom advokátskou kanceláriou skôr navodzuje dojem, že jeho účelom nebola ochrana samotného spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS

SR z 05.02.2013 sp. zn. 3Cdo/188/2012, ktorý sa v dôvodoch svojho rozhodnutia zaoberal prejavom skutočného a úprimného záujmu združenia na ochranu spotrebiteľa a účelnosťou vynaložených trov konania a na rozhodnutie Ústavného súdu ČR I.ÚS 3698/10 zo 14.09.2011, v ktorom sa ústavný súd zaoberal aplikáciou § 150 OSP. Uviedol, že náhrada trov konania by mala byť vždy primeraná hodnote predmetu sporu a trovy konania by ju nemali prevyšovať, pričom je na zamyslenie, ak sa pre procesnú stranu otázka náhrady trov konania stáva dôležitejšia ako vec sama. Sú situácie, kedy sa súdne konania vedú nie pre úspech vo veci samej, ale predovšetkým kvôli náhrade trov konania. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutom výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podľa § 220 OSP zmenil a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Žalobca, úspešný v odvolacom konaní si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,33 eura za podanie odvolania (polovica základnej sadzby tarifnej odmeny, nakoľko nešlo o vyjadrenie k odvolaniu vo veci samej vo výške 9,96 eura a režijného paušálu vo výške 9,33 eura, vrátane DPH), keď predmetom odvolania bol len výrok o náhrade trov konania, ktoré boli vedľajšiemu účastníkovi priznané v sume 93,20 eura. Odvolací súd mu náhradu trov konania nepriznal, pretože sa jedná o drobný spor, ktorého hodnota bola 163,28 eura s príslušenstvom (§ 150 ods. 2 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.